

KURJER LITEWSKI

w WILNIE we Srodę dnia 3 Pazdziernika. V. S. ROKU 1806.

S. PETERSBURG V. S. d. 25 Września
Półku Kawalergardów Rotmistrz Bałabin otrzymał rangę Półkownika. Półkownik X. Mieszczerski będzie komendantem Orłowskiego półku muszkietyerów. Półkownik Dawidow umieszczony w Grodzieńskim półku huzarów. Półkownik Semenow w Azowskim Garnizonie. Leibgardyi Jzmayłowskiej Półkownik Skariatin uwalnia się od służby. Oświadczone ukontentowanie G. Kawaleryi X. Wołkońskiemu, GM. Okułow, Cybulskiemu, Herzberg; Półkownikowi Pereświatow, Strukow, Suchowickiemu, Sincowu, za przyrowadzenie do porządku doskonałego półków muszkietyerskich, Rylskiego, Ufimskiego, garnizonowego Orenburskiego, 1 Teliarskiego kozackiego, Wimskiego i Simbirskiego garnizonowych; iakoteż GM. Berg komendantowi Małorossyjskiego grenadyerów, GM. Ulanius Szełowi 6 strzelców; i GM. Masse komendantowi Kiiowskiemu za utrzymanie porządku w wojenno sierocym funduszu.

J. J. M. w ukazie danym Senatowi d. 18 wyraził: W manifeście d. 30 Sierpnia ogłoszonym obawiliśmy stan dzisiejszy Europy, i zamiary nasze. Trzymając się prawideł przyjętych, wśród niebezpieczeństw znowu grożących Europie całej, uznaliśmy za rzecz potrzebną, dla zachowania powszechnego i własnego bezpieczeństwa państw naszych, nie tylko dopełnić armie nasze, ale też zmocnić półkami nowo uformowanymi. Na ten koniec rozkazujemy w całej Monarchii wybrać z 500 dusz rekrutów 4, zaczynając od d. 1 Listopada r. terażn. kończąc zaś d. 1 Stycznia r. nast. Przy zachowaniu powszechnych prawideł na dopełnienie tej powinności postanowionych, chcąc nie tylko oddalić bezprawia zdarzyć się mogące w wybieraniu rekrutów, ale nawet ulżyć ile można tę powinność, daliśmy wojennym i cywilnym rządowi potrzebne przepisy, i rozkazaliśmy dać lekarskim urzędnikom, którzy znajdować się będą przy odebraniu rekrutów, prawidła których trzymać się powinni: rozkazując nadto w szczególności: 1. Według urządzenia r. 1805 w ukazie o wybieraniu rekrutów zrobionego, dozwala się na ten raz jeszcze dla ulgi obywatelskiej przyjmować takich, których wzrost od przepisanej miary niższy będzie pół wierszkiem, to jest 2 arszyny tylko, i pół czwartą wierszka. 2. Przyjmować się mają teraz rekruci w samych miastach Gubernskich; prócz tych Gubernii, w których dla wielkiej rozległości, byłaby rzecz trudna; na co oddzielny jest przepis 3. Względem rekrutkich kwitów stosować się trzeba do przepisów ukazu r. 1805. Senat stosując się do powszechnego urządzenia o wybieraniu rekrutów, i późniejszych ustaw, uczyni z swojej strony przepis względem ukończenia tegoż wyboru w terminie 2 miesięcznym, iakoteż względem odebrania pieniędzy od kupców i mieszkańców prowincyi nad granicą państwa Rossyjskiego położonych. Gubernie w których rekrutów odbierać pozwolono nie w samych tylko miastach Gubernskich, ale też w powiatowych, według przeznaczenia G. Gubernatorów są:

Jrkutska, Permska, Wiatska, Wołohodzka.

WIEDEN d. 1 Pazdziernika. X. Esterhazy w dobrach swoich założył szkołę, w której 15 młodzieńcom dawane będą nauki stosowne do utrzymania, wzrostu, użycia lasów, i polowania; wchodzący do niej mieć iuż powinni poprzednicze oświecenie w tych rzeczach; każdy prócz mundur, stołu, mieszkania, odbierać będzie ze skarbu X. po 360 zł. ryń. na rok. W dobrach dziedzicznych Cesarzkich Holitsch na granicy Morawsko-Węgierskiej leżących, od niejakiego czasu zaprowadzone są trzody owiec Hiszpańskich, te gdy rozmnożyły się bardzo znacznie, rząd część kazał sprzedać gospodarzom; na ostatnim targu piękniejsze barany płacono od 5460 do 5 t. zł. ryń. centnar zaś wełny od 360 do 400. fabrykantom sukienym: Podobnym niegdy sposobem czyniąc Anglicy, zachęcił rolników, rozkrzewili u siebie rękodzieła Arcy X. Józef Palatinus wyjechał do Węgier; za nim powraca do oyczyzny 40 Magnatów, którzy bawili w naszej stolicy, naradzając się z Ministrami względem żądanych odmian w konstytucyi swojej. Podobny zwołany Sejm do wiosny odłożone zostało. Jednocześnie ten narodził się gotów dać pieniądze i ludzi na dopełnienie regimentów krajowych, gdyby tego potrzeba koniecznie wyciągała. Nawet słychać, iż odtąd insurrekcyja Węgierska będzie urządzona tym sposobem, aby zawsze gotową była ruszyć w pole do obrony pospolitej. Cesarz zamysła udać się wkrótce do Austrii wyższej, Arcy XX. Karol i Jan chcą zwiedzić granice; Antoni, Raynery, Ludwik iadą do Bannusa Croacyi G. Giulay. GM. Bellegarde dywizyi wojsk naszych z Raguzy nie odprowadził do Triestu. Słychać iż G. Marmont z wojskiem Francuzkiem opuściwszy Dalmacyą, ma powracać do Niemiec.

Wiadomo iż kupcy i bankierowie nasi sumnę 75 mill. pożyczycie ofiarowali; to samo uczyniły stany niższej Austrii; tych ofiarę przyjmuje Monarcha, iako mniej uciążliwą skarbowi i narodowi.

Z Semlina odbieramy nowe opisanie bitwy pod Nissą stoczony d. 29 Sierpnia. Serwianów 3 t. otoczyli Turcy w liczbie 15 t. pierwsi zginąć raczyli niżeli poddać się umyślił; zaczyna się walka, przybywa odsiecz Chrześcianom 2 t. naprzód, później 5 t. trwa bitwa 15 godzin. Bissurmanów poledz miało 4 t. zwycięzców półowa tylko, którzy 7 armat, t. kul, 500 koni, 200 ładownych mułów zdobyli, nadto wielu ieńców, jednego Turcy znaczną sumną okupić chcieli. To dziwna, że gdy Serwianie w obozach swoich święcili uroczyscie pamiętkę wygranej, tegoż czasu Kusanzy z wałów Belgradu strzelać kazał, znak dając, iż Otomańskie wojska zwyciężyły.

Rzecz jest nie wątpliwa, że do prowincyi naszych, które są bliższe teatru wojny spodziewanej w Niemczech, wielu regimentom ciągnąć kazano, te nawet, które stały w Saltzburgu, ruszyły. Arcy X. Karol w czasie podróży terażniejszej da potrzebne rozkazy dla bezpieczeństwa domowego. W Braunau Francuzi przestają pracować nad rozszerzeniem twi-

które przywrócenia dawnym właścicielom czas nie jest zmierzony; iakoteż uwolnienia ięńców naszych. Powiadaia, iż ogłoszony być ma wyrok Cesarski, nakazujący we wszystkich prowincjach Austriackich wybor rekrutów na dopełnienie woyska, co nastąpi w m. listopadzie. G. S. Vincent do Paryża wysłany dla zrachowania wzajemnych pretensyi, z utrzymywania ięńców, i długiego przemieszkiwania Francuzów w kraiu naszym wynikłych, rzecz dokonał.

BUKAREST d. 30 Sierpnia. O rewolucyi niedawno zasłanej w tych stronach daemy dokładną wiadomość. Gospodarowie Multański i Wołoski, Ypsilanti i Moruzi, oskarżeni zostali przed Sultanem, że państwu Tureckiemu nie sprzyiaia. Selim 3 natychmiast obu złożył z urzędu, stanowiąc na ich miejscu Xiążąt Suzzo i Callimachi; niektórzy odmianę przypisali przybyciu do kraiów Ottomańskich G. Sebastiani. Cokolwiek było, wyzuci z dostoięństwa Panowie rozkaz odebrali, przybywać rychło do Constantinopola i dać sprawę z czynności swoich; lecz w drodze lub, na miejscu stanowszy, dzikim obyczajem bez sądu karę u Turków zwyczajną odnieść mieli. O czém nic nie wiedząc, ubezpieczeni w niewinności swojej, przedsięwzięli obydwaj podróż do stolicy Ottomańskiej. Wtém Ypsilanti od oycy bawiającego w Constantinopolu list odbiera, w nim przestrogę, ażeby uciekał, iężeli w życiu zostać pragnie; donosząc razem, że sam także opuszcza stolicę. Natychmiast Gospodar z żoną, potomstwem, wiernymi przyjaciółmi, domownikami, zabrawszy droższe sprzęty, gotował się wyieść za granicę; poprzedzony z t. iazdy, które mógł zaufać; szły nawet działa z lontami zapalonymi. Co widząc obywatele Bukarestu i zgromadzeni Boiarowie z milicyą, spotkali Pana, pytając się o przyczynę wyjazdu tak nagłego i niezwyčajnego. Ypsilanti siada na koń, dobywa pałasza, i oświadczywszy że jest rządcą kraiu, rozkazuje rozeyść się wszystkim do domów spokojnie, ięśli nie chcą wnet odnieść przykładney kary. Rozbiegli się wszyscy; Gospodar wziął drogę ku Transylwanii, i przybył do Cronstadu. Na granicach pożegnał iazdę, która go przeprowadzała, zatrzymując tylko ludzi wybranych 200, i pośpieszył do stolicy Hermanstad, dla widzenia się z Gubernatorem Austriackim. Gospodar Multański Moruzi uszedł także za granicę; lecz nie są wiadome okoliczności wybawienia ięgo.

LONDYN d. 26 Września. Słychać, że Lord Morpeth wyiedzie do Berlina ułatwić maiać spory zachodzące między Brytańnią W. i rządem Pruskim o zaiechanie Hannoveru, i zabor statków kupieckich. Nowy obrót rzeczy w Niemczech domyślać się każe, iż mogą między z Mocarstwami być skleione związki ściślejszey przyiaźni. Ministrowie dzisiejsi łożyc wszystko są gotowi, dla wsparcia zprzymierzeńców naszych. Przyjaciele Foxa trzymiają się teraz Lordów Howick i Holland, którzy chociaż bez wątpienia odstąpić nie zechcą prawideł i przepisów zmarłego Ministra, nie uczynią iednak przeciwko honorowi korony, interessom oyczynny, dobru i bezpieczeństwu Mocarstw zprzymierzonych.

Lord S. Vincent nie oddalił się z Lisbony, owszem z przedniejszymi Officyerami eskadry swojej i G. Simcoe obrał mieszkanie w tej stolicy na czas nie zamierzony. Rzecz do prawdy podobna, że Francuzi i Hiszpiani naiechać Portugallia zamyślali; zmiana okoliczności politycznych w Niemczech oddaliła blizką burzę. Angielscy wodzowie zostaną w kraiu przyiacielskim, ażeby do bronienia onego byli gotowi na przypadek nowej potrzeby. Dziś przysła wiadomość

niespodziana, iż G. Moreau d. 14 wylądował w Lisbonie; o wyieździe ięgo milczą Amerykańskie pisma; przy sobie ma Adiutanta, który nie odstąpił przyiaciela w naygorszym razie; familią zostawił w nowym świecie; zgadnąć trudno, czyli tę podróż przedsięwziął za wiedzą i rozkazem rządu Francuzkiego.

Adm. Louis po długim krażeniu na Oceanie, gdy nie znalazł, zawinął do Falmouth. Obróty Warrena nie wiadome; widzieli go żeglarze nasi i obojętni na kilku miejscach, zawsze w odległości znaczney od Adm. Willaumetz, którego eskadrę d. 1 postrzeżono między Sandy Hook i odnogą Cheasapeak w Ameryce północney. Flotta kupiecka z wysp cukrowych wysłana szczęśliwie trafiła do brzegów oyczystych, prowadził ją Cochrane d. kilkanaście, nakoniec sam powrócił do Barbados, gdzie z Adm. Strachan połączeni mogą przedsięwziąć podbicie Martiniki i Guadalupy. Ostatni rozkazu nie miał płynąć do Jndyi zachodney, ale krażąc niedaleko wysp Canaryskich, przypadkiem uwiadomiony o przybyciu Francuzów do Martiniki pośpieszył na obronę osad naszych.

Po długim oczekiwaniu i różnych zmianach, rząd nasz postanowił wysłać nakoniec liczne woysko do Sycylii; statki przewozowe prowadzi Adm. Duckworth na okręcie Royal Georges od 110 armat; składa się dywizya z 6 kompanii kanonierów, z regimentu dragonii, 2500 gwardyi, 5, 14, 36, 40, 45 52 79 87 88, 89 95 regimentów pieszych, i 4 batalionów Hannover-skich, 6 innych półków posłano do wysp cukrowych, z do Buenos Ayres; nadto G. Spencer ma nową wyprawę uczynić do Ameryki południowej; przy dywizyi ięgo i G. Auchmuty następcy Beresforda, znajdując się ma wielu uczonych ludzi, którzy nieznaione dotąd produkta, w tych kraiach obecni, opiszą dokładnie. Woysko wysłane do Sycylii zmocnione być może półkami dziś będącemi w Gibraltarze i Lisbonie; chociażby więc prawdą było, co mówi nieprzyjaciel, iż G. Stuart przewyższającym siłom ustępując oddalił się do Sycylii; iężeli nawzajem Francuzi pó zapaloney w Niemczech wojnie, przeysć będą musieli do Włoch północnych, łatwo przewidzieć, iż Anglicy mogą późniey dopomoc Ferdynandowi 4 do odzyskania straconego Królestwa.

X. d Yorck zwiedza teraz brzegi wschodnie kraiu naszego. Małżonka Spencera Smith, siostra walecznego Sidneia, z niewoli Francuzkiej wybawiona, dziś przybyła do tej stolicy. Statki przewozowe żołnierza lądowego niosące do Sycylii i Ameryki południowej, wyszedłszy pod żagle z Portsmouth, wczora wiatrem przeciwnym odparte, pod wyspą Wight stanęły. Admiralicya w tymże porcie kilka nowych półków zabrać na morze kazala. Odgłos iest powszechny, że ugodą z Berlińskim dworem podobna i blizka, rząd nasz zatrzymawszy dawniey przedaź okrętów Pruskich, ma niemieszkaiać ogłosić, porty tego narodu otwartemi, handel w nich wolnym.

O negocyacyi Francuzkiej nic pewnego. Lauderdale bawi w Paryżu; przypisuią to niektórzy chorobie posła, która pogorszyć się miała nieskończenie, gdy usłyszał o śmierci Foxa przyiaciela. Cokolwiek było, przedłużone mieszkanie w stolicy Francuzkiej bez celu być nie może; dowodzi tego ciągły bieg gońców i częste rady Ministrów, gdy z Paryża wiadomość odbieraią. Wszystko zależy od ułatwienia interessów Niemieckich. Parlament iuż nie w Pazdzierniku lecz w półowie Listopada będzie zwołany. Tymczasem Francuzi uwalniać nie przestaią Anglików na początku wojny zatrzymanych; między wielo zawczora odesłanemi z Morlaix znajduie się synowiec Lorda Fife; ci wszyscy pamiatce Foxa błogosławia, który nieprzyiaciela

skłonić umiał do tej powolności, i skrócenia męczarni ludzi niewinnych.

G. Miranda pewnie z Trinitady wyszedł na wyprawę do Caracas; prócz 1500 żołnierzy, miał z sobą 200 Officyerów r. żnego narodu na wszystko odważnych, których obietnicami wielkimi przywiązał do losu swojego, nadto jeszcze z kompanie Murzynów; zbrojne statki Angielskie przeprowadzają flotyllę do brzegu, innej pomocy nie otrzymał. Oddalając się z portu oświadczył, że ma pewność być wspartym przez obywatelów kraju pomienionego.

AUSZPURG d. 25 Września. Minister Berthier odebrawszy z Paryża rozkaz, przywołał do siebie wiele osob wojskowych od wszystkich dywizyi. Po krótkiej radzie zalecono półkom ruszać z dzisiejszych stanowisk, wszystkie wyszły; Soult, Bernadotte, Mortier, Lefevre, Davoust należeć mają do armii Frankońskiej; Ney zdaje się zmierzać ku zachodowi, iakby miał przyłączyć się do wojska od Rennu następującego. Bawarya Frankonia Szwabia po 3 t. wołów do obozu dostarczyć obowiązane za opłatą. Do dywizyi Soult w Palatinacie posłano wiele artylleryi, 600 Saperów z C. Andreossy, i część znaczną korpusu Lefevre. Pod Schweinfurt zgromadza się insze wojsko. W Norimberdze jest Bawarczyków 6500; w tém mieście ma być skład główny wojskowych potrzeb. Berthier z Munchen oddał się do Anspach. Wszystkim półkom swoim Maxymilian 1 kazał mieć się do marszu; kompanie od 150 do 185 głów powiększono; z nowe batterye konney artylleryi urządzono. Względem formowania gwardyi narodowych w całym państwie zrobiony przepis; wodzowie Francuzcy wykonania dostrzegać będą.

DREZNO d. 26 Września. Elektorskie wojska ruszają z stanowisk swoich dla łączenia się z Pruskiemi. Półkownicy Schoenberg, Burgsdorf, Dyheren, Besser otrzymali rangę GM. Już nie tylko Elektorat, ale też wszystkie Xięstwa Saskie zamysłają o formowaniu milicyi krajowej. Prussaków coraz więcej przybywa do kraju; Główna kwatera do Hof ma być przeniesiona. X. Hohentlohe w 3 miejscach Elbę przeszedłszy, pośpiesza w te strony. X. Ludwik prowadzi straż przednią; z nim G. Pelet i Tauenzien. Posłowie Francuzki i Bawarski opuszczają Berlin; Durand naszą stolicę, podawszy notę dworowi względem przyjęcia do kraju wojsk obcych, ruszenia Elektorskich. Armia Marszałka Berthier zgromadza się między Wurtzburg i Schweinfurt. W drugiej stronie Austriacy liczne wojsko rozkładają na granicach Czeskich i Szląskich; oboz główny pod Pragę. Armii Fryderyka z część najmniejsza jest w Westfalii; Hanowerski i Pomorski korpus po G. Kalckreuth i Ruchel zbliżyły się do Saskiego X. Eugeniusz z rezerwą od Custruu.

PARYZ d. 26 Września. D. 4 przybyli do Senatu Konsyliarze stanu Bigot i Defermont; co powiedzieli imieniem rządu, tajemnica jest domysł że donieśli o nadaniu Xiążęcego tytułu H. Buonaparte i blizkiem zaślubieniu jego; zatem nastąpić miało czytanie listów Napoleona do Maxymiliana i Prymasa. Politycy nasi zapewniają, że wojna nie będzie zaczęta, dopóki według zwyczaju dotąd zachowanego, rząd narodowi nie obiawi, iakie ma do podniesienia broni pobudki. W liście do Maxymiliana 1 wyrażono, że Francya spodziewa się jeszcze pokoy zachować z Królem Pruskim; lecz jeżeli od niego nie odbierze przedkierki i wyraźney odpowiedzi, Napoleon wkroczyć do Niemiec postanowił na czele 300 t. żołnierza. Listu zaś do Prymasa następująca jest osnowa.

Naprzód wyraził Napoleon że temu X. związek Reński zlecił napisanie ustaw nowych, które Sejm przyszedłszy w Frankforcie zamieni w prawo. Lecz ponieważ w tém dziele mają być urządzenia zciągające się do Protektora, obrał Napoleon sam ułożyć one, i podać zprzymierzeńcom. Przyimując tytuł Protektorski, obowiązał się związkowych ubezpieczać od obcey napaści, i domowey krzywdy, nie myśląc bynajmniej o władzy, iaką dotąd miał Cesarz Niemiecki rządcą Francyi poświęcając życie całe własnemu narodowi, nie może przyjmować innego ciężaru. Każdy więc z Federatów udziałnym być ma w swoich granicach; zatargi jego z poddaństwem nie pódą do roztrząśnienia sądów obcych. Sejm będzie politycznym tylko trybunałem, dla zachowania wnętrzney spokojności. Gdy zaś Francya wszystkich innych Xiążąt Rzeskich uznaje udziałnymi, nie pozwoli, ażeby ktokolwiek nad niemi władzę przywłaszczwał. Potęgi swoiey użyje nie dla zcieśnienia ich wolności, lecz dla utrzymania każdego przy prawach swoich.

Wraz po zakończonej radzie Senatu Napoleon z małżonką wyjechał do Mogucyi, biorąc z sobą Marszałka Lannes, G. Clarke, Ondinot, wielu innych, Sekretarza stanu Maret, Talleyrand dziś pośpiesza za niemi; nawet oddaleni dawno od służby Lecourbe i Macdonald mają stawać w obozach. G. Ondinot z Neufchatel przybyłemu Senator Peregaux imieniem obywatelów tegoż miasta ziomeków swoich szpadę kosztowną ofiarował. Pisma nasze dowodząc, że wojna jeszcze wypowiedziana nie jest, i może być uniknioną, wyznały, że ruszenie wojska tak nagle, przewożenie żołnierzy kosztowne do Rennu, nie stało się bez ważnych przyczyn.

Wczora Senat zwołany został na radę powtórnią która iak pierwsza odprawiła się pod prezydencją Arcy Kanclerza Cambacerés. Cokolwiek w stolicy znalazło się mapp Pruskich, Saskich, i Haskich, posłano do armii. Z Havre ku Renowi poszedł regiment piechoty Włoskiej. W Toulonie budować kazano 12 razem okrętów lin. Kilka jest zaczętych, na pieniądzech nie zbywa. Młodź nowo wybrana z Departamentów, ruszyła do chorągwi; rząd oświadczył ukontentowanie Prefektom, którzy innych wyprzedzili w dopełnieniu tej powinności. G. Wimpfen sławny obroną twierdzy Thionville r. 1792, za panowania Jakobinów z oyczyzny wygnaniec, w legionie honorowym został umieszczony.

Lord Lauderdale nie przyszedł do zdrowia, owszem słabość jego powiększyła się tak dalece po odebranej wiadomości o zgonie Foxa, że w stolicy bawić nie mogąc poseł, na wsi obrał mieszkanie, w domu Gubernatora Junot na to ofiarowanym. Negocjacye o pokoy z Anglią przerwane, ponieważ G. Clarke wyjechał do Niemiec; został iednak na miejscu Minister Champagny, który dzieło wskrziesić może, gdyby się obu stronom zdawało.

Wezwanie Luciana Buonaparte do Paryża zawczasem ogłoszono; został w Rzymie i blizkim był niebezpieczeństwa w czasie trzęsienia ziemi d. 26 Sierpnia; tak było gwałtowne wzruszenie, iż wypadł z łóżka, porysowały się mury, skruszone posągi; od r. 1703 podobney błęski Rzymianie nie doznali.

G. Sebastiani d. 20 Sierpnia przybył do Constantinopola; iadąc przez prowincye Ottomańskie, znalazł wszędy potrzebne wozy, konie, żywność z rozkazu Porty gotową. Ponieważ lądem z Wołoszczyzny iechać nie mógł dla gwałtownych rozruchów, udał się do Warny, z kąd morzem pośpieszył do stolicy na ma-

łych statkach. D. 28 Sierpnia miał otrzymać prywatną audyencyą u Selima 3, publiczną wtenczas, gdy portarki dla niego przeznaczone z Paryża będą przysłane. Tymczasem rozinowy miewa z Ministrami Porty. W. Wezyr Ambassadorowi darował 3 konie, 2 Kiaja Bey, tyleż Reiss Effendi; w przyjęciu Turcy dawny obrządek zachowali.

HANAU d. 30 Września. Zawczora Napoleon z małżonką wiechał do Moguncyi, i krótko bawiąc pośpieszył wgląd Niemiec z Muratem i wielo G. H. Buonparte rychło spolziewany. Woyska Francuzkie Ren przechodzą; dla prędszego ich dostawienia użyto 2 t. wozów. Pod Bergen, gdzie r. 1759 Marszałek Broglie odniósł zwycięztwo nad X. Brunswickim, wielki oboz wytknięto; drugi pod Hochheim; przybyłych teraz żołnierzy ze Francyi liczą 30 t. Słychać iż w Frankforcie ma być otwarty wkrótce Seym związku Reńskiego, w obecności Napoleona i wszystkich Xiążąt wchodzących w przymierze. Angereau powraca do swojej dywizyi; regimenta nowo przybyłe krótko spoczywając między Moguncyą i Frankfortem, przez Aschaffenburg idą do Frankonii. Jest wiadomość, iż Elektor Wurtzburgski przystąpił do Federacyi Renu. Spodziewamy się za d. kilka widzieć w naszych stronach woyska Batawskie z G. Michaud.

Rzeska Kamera w Wetzlar zawiesiła czynności swoje; papiery Prymas pod straż oddał; względem utrzymania Sędziów i zasłużoney nagrody nie postanowili Panowie do Federacyi Reńskiej wchodzący. O ciągnięciu do Niemiec artylleryi z Strasburga nic nie powiemy; Napoleon z Moguncyi udac się ma do Wurtzburg i przyjąć komendę armii swojej; nie zginęła iednak nadzieia ugody, dopóki negocyacye nie są zerwane. Doulcet Prefekt w Bruxelles iechał niedawno przez okolice nasze, iak słychać, do Constantinopala. Tuteyszy garnizon przed kilko d. powiększony rozkaz odebrał do ruszenia w pole; pod Wabern Elektor Hesse Casselski zgromadza 10 t. żołnierza. Wielu GG. Francuzkim którzy są przy armiach Niemieckich, zalecono pośpieszać na radę wojenną, która odprawić się ma w obecności Napoleona.

BERLIN d. 7 Pazdziernika. Francuzki Poseł Laforest opuścił stolicę, wyjeżdżając do Paryża. Słychać, iż Napoleon przybył do Wurtzburga. Pytanie względem wojny i pokoju rychło być musi rozwiązane. Woysk Pruskich liczba w Saxonii 150 t. wynosi po złączeniu się z armią główną dywizyi Śląskiej, Pomorskiej, Hannowerskiej; do rachunku nie wchodzi Saskie z niemi połączone; co ogółem wyniesie blisko 200 t. zbroynego ludu; przechodzą teraz wszystkie razem do Saxonii południowej i Cyrkułu Frankońskiego, marszem nad zwyczaj śpiesznym. Dywizya Westfalska nie będzie pomnożona; dość mocną jest do zasłony kraiu, zwłaszcza gdy przyłączy się do niej woysko Elektora Hesse Cassel. Francuzi przeciwnie całą potęgę zgromadzili między Wurtzburg i Schweinfurt. X. Brunswicki w Hof bawi; gotując wszystko do zagaienia kampanii, gdy wybię godzina; Fryderyk 3 z Naumburg przynosi swoją do Weimar.

Królowa ma być teraz w Dreźnie z kąd do nas powróci. Monarcha Pruski domaga się koniecznie, ażeby Francuzi z kraiów Niemieckich za Ren ustąpili; Napoleon jest nieukontentowany z wkroczenia Prusaków do Saxonii. Pisma tuteysze niewartym odpowiedzi być sądzą zarzut przeciwney strony, że nasz Monarcha umyślił Saxonią wyższą i niższą, Westfalią, Frankonią, część Cyrkułów Reńskich pod bezpośrednie zwierzchnictwo swoje przyjąć, a tym sposobem pań-

stwo Pruskie powiększyć 10 mill. mieszkańców; gdy iedynym jego zamiarem jest, imię narodu Niemieckiego tak dawno słynące od zguby zachować. Poseł Pruski G. Knobelsdorf po wyjeździe Napoleona do Moguncyi opuścił Paryż, i przez Erfurt pośpieszył do główney kwatery Królewskiej. Laforest z Sekretarzów został u nas; mówią że posłować będzie u dworu Wiedeńskiego. Ma być wkrótce podniesiony projekt uformowania milicyi w państwie Pruskiem, 75 t. zbroynych wynoszący; tymczasem rząd nasz odezwę uczynił do obywatelskiej gorliwości, ażeby żołnierza regularnego który dziś staie w obronie oyczyzny, nie dość opatrzonego na kampanią zimową, płaszczami i innem odzieniem opatrzyli.

FRANKFORT d. 28 Września. Xiążętom do związku Reńskiego wchodzącym zalecić miano, ażeby 72 t. żołnierza w gotowosci mieli ku potrzebie. Darmstad i Nassau zgromadzaią część przypadającą. Dywizya Ney nagle marsz zwróciła do Wurtzburga; drogi wszystkie widzimy okryte wojennym ludem, amunicyą, działami, żywnością. X. Prymas dawał audyencyą wczora wodzom Francuzkim, urzędnikom, i znaczniejszym obywatelom Frankfortu; o następującem otwarciu Seymu u nas nic pewnego. G. DeJardins kilka półków swojej dywizyi wysłał do Seligenstadt. D. 25 G. Dupont w Coblentz Ren przechodził na czele 11 t. Francuzów, prowadząc liczącą artylleryą. (okolwiek było woyska w Cyrkułe Szwabskim, całe ruszono do Frankonii i Renu wyższego.

HAGA d. 30 Września. Podwoiliśmy obronne wyprawy; do Groeningi wysłano 2 regimenta piechoty; w tych stronach G. Boecop zgromadza dywizyą Batawów na przypadek, ieśliby woyska nieprzyjacielskie z Frizyi wschodniej wtargnąć chciały. G. Michaud z Zeyst wyjechał do Dusseldorf, dokąd zciągają półki Francuzkie, mające formować armią od Renu nazwaną, pod hetmaństwem Ludwika Buonaparte; Nasze woyska mają być pomnożone do 35 t. Mówiono, że dywizye do Niemiec ruszone powracać mają odebrawszy rozkaz z Paryża, aby w kraiu Batawskim zostały; lecz to pewna, iż niektóre minęły Wesel. Twierdzą Francuzi, że potęga ich w Niemczech dziś nie przechodzi 170 t. żołnierza, nad Ren chcą zprowadzić od 80 do 100 t. O Elektorze Hesse Casselskim jest wątpliwość, obojętnym zostanie, czyliż do związku należeć zechce, wydał nie dawno ze skarbu znaczną sumę na wydatki nadzwyczajne, naybardziej zaciąg nowych milicyi regimentów. Pod Wesel oboz wytknęli Francuzi na 16 t. reszta żołnierzy zprzymierzonych, ciągnie do Bonn i Colonii. Ustala w Zelandyi boiazń Angielskiego lądowania; flotta przed kilko d. z brzegów postrzeżona zapewne kupiecką była.

NEAPOL d. 7 Września. Po ustąpieniu woysk Angielskich do Sycylii, rozproszeniu zbroynych Calabrow, ogłoszoney dla niektórych amnestyi, wodzowie Francuzcy zatrudniają się iedynie przebieganiem kraiu, rozbraianiem obywatelów; kommissye zaś wojskowe imaniem i sądzeniem ludzi o bunt przeciw nowemu rządowi powołanych. Między naczelnikami inż straconemi liczy się Angelis; ten raz uszedłszy z rąk nieprzyjacielskich, powtóre schwytany został. Odkryto inny śpisek rozciągający się od Tarentu do Gallipoli; dowodze Jppoliti, Croce są w więzieniu. Angielskie eskadry pokazywać się przestały na brzegach naszych; wyspa Capri jest w ich mocy.

MEDIOLAN d. 17 Września. Następcą tronu Bawarskiego przybył do naszey stolicy, od Eugeniusza Beauharnois i siostry swojej mile przyjęty; z tąd podobno uda się do Munchen, gdzie odkrywa się nowa rzecz postać.